

CO₂-Prestatieladder

Communicatie rapportagejaar 2023

Organisatie: Veiligheidsregio IJsselland
Contactpersoon: Marjolein Fransen en Johan Kloppenberg

Adviseur: Ivar Retel
Adviesbureau: De Duurzame Adviseurs

Publicatiedatum: 29-8-2024
Versie: 1.0

**de duurzame
adviseurs**

Inhoud

1	Inleiding van de CO₂-Prestatieladder	3
2	Taakstellingen voor energiemangement.....	4
2.1	<i>Stuurcyclus</i>	4
2.2	<i>Dataverzameling</i>	6
3	CO₂-reductiedoelstellingen en voortgang	8
3.1	<i>Doelstellingen scope 1 en 2</i>	8
3.1.1	<i>Hoofddoelstelling</i>	8
4	Plan van aanpak	10
4.1	<i>Maatregelen, planning, deadline en verantwoordelijke(n)</i>	10
4.2	<i>Kwantitatieve reductie</i>	10
	Disclaimer & Colofon	12

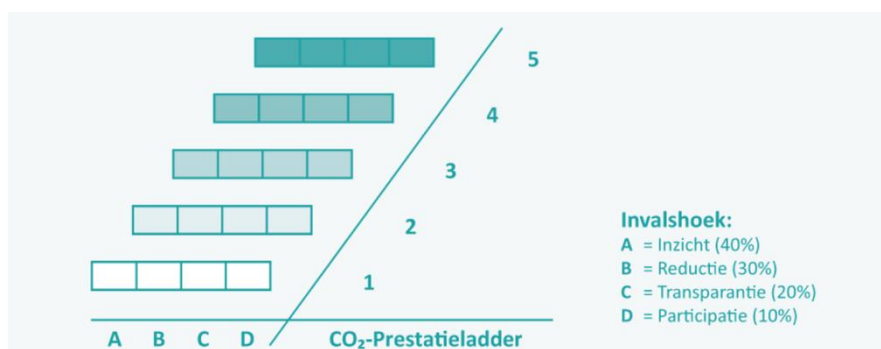
1 Inleiding van de CO₂-Prestatieladder

De CO₂-Prestatieladder is een managementsysteem dat zich richt op CO₂-reductie, energiebesparing en het gebruik van duurzame energie binnen de bedrijfsvoering en in projecten en in de keten. Het systeem vereist continue verbetering van inzicht, verdere CO₂-reductiemaatregelen, communicatie en samenwerking in de bedrijfsvoering. Het helpt organisaties met het structuren van interne bedrijfsprocessen rondom verduurzaming en het opzetten van duurzaamheidsverslaggeving met een focus op CO₂. Naast het maatschappelijke belang van duurzaamheid biedt het ook kansen voor het inspireren van interne en externe belanghebbenden, onderscheiding ten opzichte van concurrenten, kostenbesparing en het voldoen aan wetgeving. Daarnaast kan het certificeren op de CO₂-Prestatieladder voordeel opleveren in aanbestedingen van (publieke) opdrachtgevers. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vijf niveaus, waarbij niveau één, twee en drie zich richten op de eigen organisatie en niveau vier en vijf een stap maken naar de keten van de organisatie. Om de ladder te beklimmen naar een volgend niveau moet aan alle verplichte normen van onderliggende niveaus worden voldaan. Ieder niveau omvat de volgende vier invalshoeken:

- A. Inzicht** maakt een organisatie bewust van de eigen CO₂-prestatie, de risico's en kansen, biedt de organisatie informatie die ze kan gebruiken voor het formuleren van effectieve doelstellingen en maatregelen om de CO₂-uitstoot te reduceren, en waar de communicatie en samenwerking zich op dient te richten. Invalshoek A stimuleert organisaties om eigen uitstoot en in de keten te kennen. De organisatie realiseert continue verbetering in de diepgang, reikwijdte en efficiëntie van inzicht en kwaliteit van de emissie-inventaris.
- B. Reductie** creëert kansen voor het terugdringen van energieverbruik en CO₂-uitstoot, en bevordert samenwerking zodat de meest efficiënte opties voor reductie in de keten worden aangepakt. De organisatie realiseert continue verbetering van de efficiëntie van maatregelen, in het vaststellen en behalen van doelen en het aantonen van voortgang op doelstellingen en maatregelen.
- C. Transparantie** stimuleert de creatieve betrokkenheid van medewerkers. Ook weten organisaties van elkaars inzet, en kan een organisatie door anderen worden aangesproken op de ambities en vorderingen. De organisatie realiseert continue verbetering in de diepgang en verspreiding van de communicatie en in het verwerken van inbreng van de interne en externe belanghebbenden.
- D. Participatie** laat een organisatie investeren in samenwerking, delen van eigen kennis en daar waar mogelijk gebruikmaken van kennis die elders is ontwikkeld. De organisatie realiseert continue verbetering in het selecteren van nuttige initiatieven en het toepassen van de kennis in de organisatie.

Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder. In onderstaand figuur wordt bovenstaande tekst schematisch weergegeven met de bijbehorende weging van de invalshoeken voor certificering (bron: Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1, SKAO).

2 Taakstellingen voor energiemangement

Om de CO₂-Prestatieladder te onderhouden zijn acties, planningen en verantwoordelijkheden binnen de organisatie belegd. Deze worden in dit hoofdstuk weergegeven.

2.1 Stuurcyclus

Vanaf niveau		Invalshoek		Actie	Frequentie	Planning	CO ₂ -Projectleiders	Teamleider facilitair	Teamleider B & T	Teamleider HRM	Communicatie	Externe adviseurs	Managementteam
FASEOVERSTIJGEND													
Algemeen		Voldoen aan continue verbetering volgens de stuurcyclus			Continu	Doorlopend	x	x	x	x	x	x	
Algemeen		Voldoen aan verplichte internetpublicatie op de SKAO-website			Jaarlijks	augustus	x						
Algemeen		Voldoen aan contributieverplichting aan de SKAO			Jaarlijks	april	x						
PLAN													
Algemeen		Organizational boundary opstellen en accorderen			Jaarlijks	Q1	x					x	
Algemeen		Organisatiegrootte actualiseren			Jaarlijks	Q2	x					x	
Algemeen		Interne audit inplannen			Jaarlijks	Q2	x					x	
Algemeen		Externe audit inplannen met certificerende instelling			Jaarlijks	Q2	x						
1	A	Lijst met energiestromen voor scope 1 en 2 actualiseren			(Half)jaarlijks	Q1 en Q3							
1	B	Mogelijkheden voor CO ₂ -reductie in scope 1 en 2 inventariseren			Jaarlijks	Q1	x	x	x	x	x	x	x
1	D	Relevante initiatieven inventariseren en bespreken met management			Jaarlijks	september	x	x	x	x	x	x	x
2	A	Gegevens verzamelen van de energiestromen in scope 1 en 2			(Half)jaarlijks	Q1 en Q3	x	x	x	x			
2	A	Energiebeoordeling uitvoeren			Jaarlijks	april						x	
2	B	Kwalitatief omschreven doelstelling voor scope 1 en 2 en accorderen			Jaarlijks	september							x
2	B	Kwalitatief omschreven doelstelling voor alternatieve brandstoffen/gebruik van groene stroom opstellen en accorderen			Jaarlijks	september	x					x	x
2	C	Effectieve stuurcyclus opstellen met toegewezen verantwoordelijkheden			Jaarlijks	juli							
2	C	Interne en externe belanghebbenden identificeren			Jaarlijks	indien nodig							
2	D	Passieve en beperkte actieve deelname aan minimaal één initiatief plannen			Jaarlijks	Doorlopend	x	x	x	x	x		
3	A	CO ₂ -emissiefactoren actualiseren			Jaarlijks	Q1						x	
3	A	Emissie-inventaris rapportage opstellen voor scope 1 en 2			(Half)jaarlijks	Q2 en Q4						x	
3	B	Plan van aanpak en kwantitatieve doelstellingen voor scope 1 en 2 opstellen en accorderen			Jaarlijks	september	x	x	x			x	x
3	B	Energiemanagement actieplan voor scope 1 en 2 opstellen en accorderen			Jaarlijks	juli	x						x
3	B	SKAO Maatregellijst en ambitiebepaling opstellen			Jaarlijks	augustus	x					x	
3	C	Communicatieplan opstellen en accorderen			Jaarlijks	indien nodig	x				x		x
3	D	Actieve deelname aan minimaal één initiatief plannen, inclusief budget			Jaarlijks	doorlopend	x	x	x	x	x		
4	A	Kwalitatieve scope 3 analyse uitvoeren en actualiseren			Jaarlijks	Q1	x					x	
4	A	Kwaliteitsmanagementplan voor ketenanalyses opstellen			Jaarlijks	Q2	x					x	
4	B	Plan van aanpak en doelstellingen voor ketenanalyses opstellen en accorderen			Halfjaarlijks	Q2	x		x			x	x

DO										
3	B	Plan van aanpak voor scope 1 en 2 uitvoeren	Doorlopend	Doorlopend		x	x	x		
3	D	Initiatieven bijwonen	Halfjaarlijks	doorlopend		x	x	x	x	x
4	B	Plan van aanpak voor ketenanalyses uitvoeren	Continu	Doorlopend		x		x		
CHECK										
1	C	Ad hoc interne en externe communicatie over het energiereductie beleid	Ad hoc	Ad hoc		x				x
2	C	Structurele interne communicatie over het energiebeleid en doelstellingen	Halfjaarlijks	Q2 en Q4		x				x
3	A	Kwaliteitscontrole op de emissie-inventaris rapportage uitvoeren	Jaarlijks	Q3		x				x
3	B	Voortgang van het plan van aanpak en doelstellingen voor scope 1 en 2 evalueren	(Half)jaarlijks	Q2 en Q4		x	x	x	x	x
3	C	Communicatieplan voor scope 1 en 2 uitvoeren	Halfjaarlijks	doorlopend		x				x
3	C	Uitvoering van het communicatieplan evalueren	Halfjaarlijks	Q2 en Q4		x				x
3	D	Bijwoning van de initiatieven evalueren	Jaarlijks	Indien nodig		x	x	x	x	
4	A	Evaluatie van relevantie van de ketenanalyses o.b.v. de kwalitatieve scope 3 analyse	Jaarlijks	Q1		x				x
4	A	Ketenanalyses actualiseren	Jaarlijks	Q2		x		x		x
4	B	Rapporteren over de voortgang van doelstellingen in scope 1, 2 en 3	(Half)jaarlijks	Q2 en Q4		x				x
4	B	Voortgang vaststellen voor ketenanalyses	Jaarlijks	Q2		x		x		x
	Algemeen	Vereiste budgetten in de directiebeoordeling opnemen	Jaarlijks	september		x				
	Algemeen	Directiebeoordeling uitvoeren inclusief het opnemen van openstaande actiepunten	Jaarlijks	september						x
	Algemeen	Interne audit uitvoeren	Jaarlijks	september		x				x
	Algemeen	Externe audit uitvoeren	Jaarlijks	oktober		x	x	x	x	x
ACT										
	Algemeen	Corrigerende maatregelen uit de interne audit herstellen	Doorlopend	Doorlopend		x				x
	Algemeen	Afwijkingen uit de externe audit herstellen	Jaarlijks	Q4		x				x
	Algemeen	Bijsturen op aandachtspunten uit de "check" fase	Continu	Doorlopend		x				

2.2 Dataverzameling

Emissiestroom	Eenheid	Bron	Uitvoerder	Onzekerheden en impact	Verbeterplan datakwaliteit
Aardgasverbruik					
Vastgoed	m3	Uitlezen meterstanden, facturen energieleverancier	Marjolein Fransen	Voor een aantal locaties is een inschatting gemaakt op basis van voorgaande jaren	
Brandstof wagenpark					
Diesel	liter	Tankpasrapportage	Team Beheer & Techniek	Geen onzekerheden	
Benzine		Tankpasrapportage			
Elektriciteit		Tankpasrapportage			
HVO100		Tankpasrapportage			
Brandstof bedrijfsmiddelen					
Diesel	liter	Facturen/tankpasrapportage	Team Beheer & Techniek	Geen onzekerheden	
Benzine		Facturen/tankpasrapportage			
AdBlue		Facturen/tankpasrapportage			
HVO100		Facturen/tankpasrapportage			
Elektriciteit					
Vastgoed	kWh	Uitlezen meterstanden, facturen energieleverancier	Marjolein Fransen	Voor een aantal locaties is een inschatting gemaakt op basis van voorgaande jaren	
Zakelijke kilometers					
Auto	km	Declaraties	Team HRM	Geen onzekerheden	
OV		Declaraties			
Vliegreizen					
Vluchten	km	Declaraties/facturen	Marjolein Fransen		
Overig					
Hout voor oefenlocaties	m3	Facturen	Team facilitair	<i>er wordt niet meer gestookt</i>	

Scope 3

Onderdeel van het kwaliteitsmanagementplan zoals vermeld in eis 4.A.2

Emissiestroom	Activiteiten	Bron en datacollectie procedure	Uitvoerder	Kwaliteit van data (1-5) + onderbouwing	Onzekerheden en impact	Verbeterplan datakwaliteit
Ketenanalyse Realistisch oefenen						
Ingekochte goederen en diensten - verbranding hout, aardgas, vloeistoffen. - verbruiken oefencentra	Inkoop trainingen. Verbranding van hout, aardgas, vloeistoffen en eventuele andere materialen tijdens het realistisch oefenen	Jaarlijks opvragen van (specifieke) verbruiksgegevens tijdens realistisch oefenen. Deze gegevens worden opgevraagd bij de betreffende oefencentra.	Bas Meijerink Wenco Veltink	Er worden berekeningen gedaan op basis van gemiddelde van het verbruik in het referentiejaar van een realistische oefeningen. Het is niet zeker dat dezelfde hoeveelheid geldt tijdens andere oefeningen, maar er wordt hier uitgegaan van een gemiddelde.	3	Specifieke data uitvragen bij oefencentra per oefening.
Ketenanalyse inkoop B&T						
Kapitaalgoederen - footprint leveranciers	Inkoop en levering van kapitaalgoederen binnen het domein B&T.	Gegevens footprint opvragen bij de geselecteerde leveranciers. (half)jaarlijkse gesprekken met leveranciers waarin de footprint wordt besproken.	Gerald Peterman Marc Mondria	4	Afhankelijk van onzekerheden van data leverancier. Op dit moment nog niet te bepalen.	

3 CO₂-reductiedoelstellingen en voortgang

Onderstaande doelstellingen zijn gebaseerd op CO₂-reductiemaatregelen die te vinden zijn in het plan van aanpak in het Excel document "Acties, planning en verantwoordelijkheden". Hier staan tevens de doorberekeningen van de scope 1, 2 en business travel doelstellingen.

3.1 Doelstellingen scope 1 en 2

3.1.1 Hoofddoelstelling

DOELSTELLING VEILIGHEIDSREGIO IJSSELLAND

VRIJ wil in 2025 ten opzichte van 2019 50% minder CO₂ uitstoten

Bovengenoemde doelstellingen zijn absoluut. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen voor 2025 als volgt:

SUBDOELSTELLINGEN		
	DOELSTELLING	VOORTGANG
Scope 1	20% reductie in 2025 ten opzichte van 2019	3% reductie in 2023 ten opzichte van 2019
Scope 2	100% reductie in 2025 ten opzichte van 2019	99% reductie in 2023 ten opzichte van 2019
Business travel	10% reductie in 2025 ten opzichte van 2019	25% stijging van de CO ₂ -uitstoot in 2023 ten opzichte van 2019
Elektriciteit- en gasverbruik	VRIJ wil in 2023 i.s.m. de gemeenten een uitgewerkt duurzaam MJOP per kazerne hebben opgesteld	In het eerste kwartaal van 2023 is er een vastgoedplan opgesteld, 'Eindrapportage Actualisatie en evaluatie vastgoedbeleid VRIJ'. De belangrijkste acties zijn de vervanging van twee en het renoveren van 9 brandweerposten. In september 2024 wordt een normenkader huisvesting en blauwdruk brandweerkazernes voorgelegd aan het bestuur ter vaststelling
Alternatieve brandstoffen	Alternatieve brandstoffen: VRIJ heeft in juli 2023 besloten om over te gaan op het gebruik van HVO-100. Dit gebeurt in eerste instantie op locaties met een tank. Het streven is dat ten minste 50% van de reguliere diesel wordt vervangen door HVO-100	41% HVO

Ketenanalyse 1 – Inkoop B&T

Veiligheidsregio IJsselland wil graag CO₂-reductie stimuleren door de CO₂-prestatieladder als aanbestedingstool in te zetten bij aanbestedingen. De doelstelling is dat:

Veiligheidsregio IJsselland wil in 2025 dat 25% van de aanbestedingen, ten opzichte van 0% in referentiejaar 2023, gewonnen worden door leveranciers die gecertificeerd worden of zijn op de CO₂-prestatieladder.

Bij 25% gaat het om in ieder geval 2 leveranciers. Uit onderzoek blijkt dat organisaties die gecertificeerd zijn op de CO₂-prestatieladder twee keer zo snel CO₂ reduceren ten opzichte van het Nederlands gemiddelde. Hierbij gaat om gemiddeld 3,2% reductie. Nadat bovenstaande doelstelling is gerealiseerd is de volgende stap het inzichtelijk maken van scope 3 uitstoot bij de leveranciers en de reductie kwantificeren. Hiervoor geldt onderstaande doelstelling:

In 2027 wordt 6,4% CO₂-reductie gerealiseerd bij de geselecteerde scope 3 leveranciers ten opzichte van 2025.

Ketenanalyse 2 – Realistisch oefenen

Bij de ketenanalyse realistisch oefenen is de keten van het vakbekwaam blijven door realistisch oefenen geanalyseerd. Deze keten bestaat uit verschillende stappen, maar de uitstoot van CO₂ vindt met name plaats tijdens de uitvoering van de oefeningen. Om de kansen in concrete CO₂-reductie om te zetten is er een plan van aanpak opgesteld met maatregelen en een doelstelling. Veiligheidsregio IJsselland wil graag CO₂-reductie stimuleren door meer aandacht te besteden aan de verduurzaming van oefeningen. Ten eerste gaat Veiligheidsregio IJsselland het realistisch oefenen overwegen in relatie tot de gestelde doelen. Dit betekent dat wordt geëvalueerd of de huidige frequentie en manier van oefeningen past bij het doel dat voor ogen is. Daarnaast is het van belang om de oefencentra te laten verduurzamen waar dat mogelijk is. Hiervoor wordt het gesprek aangegaan met de leveranciers. Om nog meer impact te maken, wordt dit ook gedaan in samenwerking met overige veiligheidsregio's.

Bij het opstellen van de ketenanalyse is nog geen CO₂-uitstoot in de keten kunnen berekenen. Hiervoor is Veiligheidsregio IJsselland afhankelijk van oefencentra die data aanleveren. Hier is echter wel tijd en energie ingestopt om dit boven tafel te krijgen, maar dit is nog niet gelukt. Daarom heeft Veiligheidsregio IJsselland de volgende doelstelling:

In 2025 wil Veiligheidsregio IJsselland (concrete) data hebben verzameld om de keten te kwantificeren en de CO₂-uitstoot in kaart te brengen

Omdat de ketenanalyses in 2024 zijn opgesteld is er nog geen voortgang aan te tonen.

Deze ketenanalyses zijn professioneel ondersteund of becommentarieerd door een ter zake als bekwaam erkend en onafhankelijk kennisinstituut, zijnde De Duurzame Adviseurs.

4 Plan van aanpak

4.1 Maatregelen, planning, deadline en verantwoordelijke(n)

CO2-reductiemaatregelen	Toelichting maatregel	Deadline	Planning	Verantwoordelijke(n)	Huidige status 2024
Scope 1 - Aardgasverbruik					
Thermosstaat 2 graden naar beneden	Zie mail Marcel aan alle locaties. Er is nog geen zicht of dit ook gedaan is.	2024	doorlopend	Marcel en Locatieverantwoordelijke	Actie is uitgevoerd
Uitvoering vastgoedplan	Vastgoedplan opgesteld met belangrijkste acties 2 locaties vervangen door nieuwbouw, 9 vergaand renoveren.		doorlopend	Marcel Kluin	<p>Diepenveen is vervangen door Nieuwbouw (november 2023 geopend). Heino wordt ook vervangen door nieuwbouw.</p> <p>Daarnaast is het onderwerp besproken met Kring van gemeentesecretarissen. Daaruit is voortgekomen dat er wordt gewerkt volgens de BOB-structuur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beelvorming (2e helft 2024). 2. Oordeelsvorming (begin 2025): toetsen aan de hand van de uitgangspunten 3. besluitvorming (voor zomer 2025). <p>Doelstelling om op 25 september 2024 het normenkader en de blauwdruk vast te stellen.</p>
Scope 1 - Brandstofverbruik					
Volgen van het vervangingsplan zolang er geen andere mogelijke alternatieven zijn.	Doorlopend: 14 nieuwe elektrische voertuigen tot en met 2025. Motoren die niet euro 6 zijn vervangen voor euro 6 motoren in dien mogelijk. In totaal worden er tot 2025 54 voertuigen vervangen.	2025	doorlopend	Marc Mondria	Marc Mondria gaat ook met Marcel Kluin in overleg over de laadinfrastructuur. Onze acht laadpalen zijn bijna vol en er staan nog diverse voertuigen op de lijst om vervangen te worden door een elektrisch voertuig.
Pilot HVO-100	01-01-2023 pilot 3 locaties	2023		Marc Mondria	Afgerond Inmiddels wordt er al 70.000 liter HVO verbruikt.
Toepassen HVO-100	Tanks op Zwolle Zuid, Zwolle Noord en Deventer gevuld met HVO-100. Jaarlijks 70000 liter. Uiteindelijk moet 50% van de getankte diesel HVO-100 zijn.	2025	doorlopend	Marc Mondria	T&B heeft onderzoek gedaan naar het dieselvebruik op de kazernes en het blijkt dat Hardenberg en Kampen best nog grote hoeveelheden tanken. Daarom gaan we nu bekijken of hier mobiele tanks geplaatst kunnen worden. Voor twee 1.000 liter tanks zou dit met een melding en wat aanpassing zonder al te veel moeite moeten kunnen. Marc gaat met Marcel in overleg (gebouwenbeheer) om met de vergunningverlener te overleggen of het haalbaar is.

Scope 2 - Elektriciteitsverbruik					
Inkoop van groene stroom van Nederlandse bodem	Vanaf 01-01-2022 koopt VRIJ zon- en of windenergie in van nederlandse bodem	2022			Afgerond
Business travel					
Motiveren van personeel om elektrische deelauto's te gebruiken			Doorlopend		
Overige (organisatorische) maatregelen zonder impact op de CO2-emissie-inventaris					
Onderzoek naar HVO(100)	Gestart: gesprek met EG Fuel gehad op 15-06-2022				Afgerond
Bewustwordingscampagne opzetten (jaarprogramma)	Gestart: Eerste opzet is gepresenteerd aan projectgroep ism afdeling communicatie wordt er nu verdere invulling aangegeven.Start in januari geweest.				
Samenwerking met gemeenten om Duurzaam MJOP op te stellen	Voor de zomer gesprekken met de ploegleiders voor inventarisatiewensen. Na de zomer gesprekken met de gemeenten.				
Onderzoek inriegeltechniek klimaatsystemen en verlichting ed.					
Onderzoek naar aanpassing reisregeling om duurzaam reizen te stimuleren					
Nieuw inkoopbeleid vastgesteld april waarin MVI criteria zijn opgenomen.					
Plaatsen van ideeënbus op Zwolle Zuid, Harderberg, Kampen, Deventer					

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten en onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan Veiligheidsregio IJsselland. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Ivar Retel, De Duurzame Adviseurs
Kenmerk:	CO ₂ -Prestatieladder Verslag 2024
Datum:	29-8-2024
Versie:	1.0
Verantwoordelijke projectleider:	Marjolein Fransen en Johan Kloppenburg